

młodszych pracowników nauki oraz jej efektywność. Zakładając deklarowaną kontynuację seminariów, istotne wydaje się stworzenie warunków dla aktywnego uczestnictwa zainteresowanych osób, również np. w formie dyskusyjnej, warsztatowej lub konwersatoryjnej. Sądzę, że tworzenie możliwości „działań oddolnych” daje realne szanse praktycznego przekładu podjętych inicjatyw oraz poważnego (nie pozornego) traktowania problemów niesamodzielnych pracowników nauki.

DOROTA KORNAS-BIELA

Instytut Pedagogiki KUL

DOI: [http://dx.doi.org/10.18290/rped.2016.8\(44\).4-15](http://dx.doi.org/10.18290/rped.2016.8(44).4-15)

INTERNATIONAL INTERDISCIPLINARY CONGRESS „CONFLICT, DIALOGUE AND CULTURE OF UNITY”

Lublin, 3-4 czerwca 2016 r.

W 1996 r. Chiara Lubich (obecnie sługa Boża), założycielka i wówczas prezydent ekumenicznego ruchu w Kościele katolickim – Focolari (Dzieło Maryi) – otrzymała doktorat *honoris causa* z nauk społecznych w KUL „za zasługi w zakresie działalności społecznej w ruchu Focolari oraz za inicjowanie nowej formy działalności gospodarczej zwanej ekonomią dóbr (nowa ekonomia)”. W społeczeństwie globalnym wskazała drogę do powszechnego braterstwa poprzez wzajemną miłość – bez warunków, każdego, jako pierwszy. Nadanie honorowego doktoratu było przejawem docenienia działalności tak Ch. Lubich, jak i całego Ruchu na rzecz kultury jedności, dialogu i pokoju, a „charyzmat jedności” Ruchu został nazwany przez laudatora, prof. dr. hab. Adama Biele, „kopernikańską rewolucją w naukach społecznych”. Paradygmat jedności Lubich, proponując konkretne środki do budowania porozumienia, wzajemnego dzielenia się i obdarowywania oraz integracji społecznej, stanowi nowy fenomen, bardzo potrzebny w dzisiejszym skonfliktowanym świecie.

W dniach 3-4 czerwca z okazji 20. rocznicy przyznania Chiarze Lubich doktoratu honorowego (19 czerwca 1996) odbył się w KUL-u Międzynarodowy Interdyscyplinarny Kongres „Konflikt, dialog i kultura jedności” (International Interdisciplinary Congress „Conflict, Dialogue and Culture of Unity”). Został on objęty honorowym patronatem m.in. Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dr. Jarosława Gowina. Organizatorami Kongresu byli Wydział Nauk Społecznych KUL, Centrum Dialogu z Kulturą Współczesną Ruchu Focolari oraz Sophia Instituto Universitario z Włoch. Językiem kongresowym był polski, włoski i angielski. Rozpoczęcie Kongresu było

połączone z celebracją w Auli im. Kardynała Wyszyńskiego święta patronalnego KUL, tym samym miało bardzo uroczysty charakter. Mszę św. odprawił biskup tarnowski Andrzej Jeż. Wieczorem pierwszego dnia Kongresu na Zamku Lubelskim odbył się koncert zespołu dziecięcego Scholares Minores pro Musica Antiqua, który wywołał u uczestników wiele niezapomnianych wzruszeń.

W Kongresie wzięło udział około 200 osób, a około 100 osób wygłosiło referaty, komunikaty z badań, wystąpiło w dyskusjach panelowych, moderowało sesje. Uczestnicy pochodzili z kilkunastu krajów, kilku kontynentów. Byli wśród nich zarówno świeccy, jak i przedstawiciele duchowieństwa, zgromadzeń oraz wspólnot kościelnych. Referaty plenarne wygłosili: ks. Jesús Morán (Włochy), prof. Adam Biela (KUL), prof. Bernhard Callebaut (Włochy/Belgia), prof. Mauro Magatti (Włochy), prof. Bogusław Śliwerski (UŁ), prof. Marek Rembierz (UŚ), prof. Stefano Zamagni (Włochy), prof. Krzysztof Wielecki (UKSW), prof. Catherine Belzung (Francja), prof. John Raven (Anglia i KUL). Uczestnicy Kongresu starali się nie tylko utrzymać wysoki poziom wystąpień i dyskusji (również tych kularowych), ale również atmosferę wzajemnej życzliwości, zrozumienia i prawdziwej komunii. W czasie dyskusji programowych oraz towarzyskich dzielili się doświadczeniami z życia (społecznymi, pedagogicznymi, psychoterapeutycznymi, parafialnymi), jak również z działalności Ruchu Focolari w świecie na rzecz idei jedności i komunii. To, o czym Kongres traktował w sposób naukowy, uczestnicy starali się wdrożyć w życie, budować jedność w różnorodności, komunię pomimo różnorodności podejść, poglądów i doświadczeń życia. Jednocześnie poprzez dialog budowano w społeczności Kongresu to, co nazywamy kulturą jedności.

W uzasadnieniu wyboru głównego tematu Kongresu organizatorzy zaznaczyli, że temat konfliktów i dialogu w ostatnich dziesięcioleciach występuje jako niezwykle aktualne zagadnienie w obszarze nauk społecznych. Konflikty zachodzące w różnych przestrzeniach społecznych są przedmiotem zainteresowania wielu dyscyplin naukowych, jednak zajmują się one najczęściej negatywnym wpływem konfliktów zarówno w skali mikro (np. w relacjach psychospołecznych, rodzinnych czy wychowawczych), jak i w skali makro (np. odnośnie do rozwoju społeczno-ekonomicznego i politycznego, instytucji i państw). Stąd istnieje wielka potrzeba badań nad przeciwdziałaniem i przewyżycianiem konfliktów, ukazywaniem sposobów wzajemnego porozumienia. „Dialog jawi się jako nowa, twórcza siła, zasadniczy instrument w dyplomacji, negocjacjach, kierowaniu wspólnotami, mediacjach i procesach budowania pokoju we współczesnym wieloreligijnym i wielokulturowym społeczeństwie”.

Całość merytoryczna Kongresu została zrealizowana w pięciu grupach tematycznych: I. Dialog we wspólnotach: pomiędzy charyzmatem a instytucją (proces przejścia od charyzmatu do działania, ich wzajemne oddziaływanie w aspekcie organizacyjnym, wychowawczym i społecznym oraz pojawiające się problemy i sposoby ich pokonania); II. Rozwiązywanie konfliktów poprzez dialog (interdyscyplinarne ujęcie dialogu oraz strategii i najlepszych praktyk w zakresie rozwiązywania konfliktów, uwzględniając podmiotową koncepcję dialogu, opierającą się na wzajemnym poszanowaniu tożsamości, szacunku dla wartości i zasad, np. zagadnienie inkluzji, przebaczenia w sferze społecznej, zarządzania różnorodnością; kontekst wielokulturowości, migracji i praw człowieka); III. Uczestnicy zmian społeczno-politycznych i procesy

uczestniczenia interesariuszy w procesach opiniotwórczych (np. określanie norm społecznych, planowanie, realizacja i ocena polityki władz publicznych, zarządzanie biznesem i przedsiębiorstwami, metodologia badań społecznych i społeczna odpowiedzialność); IV. Procesy indywidualne, interpersonalne i międzygrupowe w przeciwdziałaniu konfliktom oraz w ich rozwiązywaniu (np. uprzedzenia, dyskryminacja, marginalizacja; empatia, zaufanie, współczucie; wzajemność, komunია, jedność; zachowania prospołeczne i solidarnościowe; relacje pomiędzy grupami mniejszościowymi i większościowymi; rola edukacji w zapobieganiu i rozwiązywaniu konfliktów; narzędzia prewencji i zarządzania konfliktami na terenie różnych nauk); V. Dialog między dziedzinami nauki i interdyscyplinarność (wielodyscyplinarne oraz interdyscyplinarne podejście badawcze nad dialogiem; dar i wzajemność jako kluczowe podejście do konfliktu i dialogu; budowanie wspólnot poprzez dialog; integracyjna siła zgromadzeń agoralnych). Jako pokonferencyjne pokłosie ukażą się kolejne numery czasopisma „Journal for Perspectives of Economic Political and Social Integration”, „Journal for Mental Changes”, w których zawarte będą najważniejsze referaty wygłoszone w ramach Kongresu.

Jak podkreślił w swoim przemówieniu na auli uniwersyteckiej ks. Jesús Morán – współprezydent Ruchu Focolari – Kongres nie ma jedynie ani przede wszystkim charakteru wspomnienia osoby Chiary Lubich i przywołania związanego z nią wydarzenia sprzed lat oraz uczczenia początku odnowy kulturowej, jaką dał i daje Ruch Focolari, ale ma wyznaczyć perspektywę twórczości naukowej oraz działań na przyszłość. Kongres ma być nie tylko pojedynczym momentem w historii, ale powinien owocować aktami, projektami, porozumieniami i konkretnymi przedsięwzięciami dla budowania kultury dialogu, komunii i pokoju. Ks. Jesús Morán życzył wszystkim uczestnikom Kongresu, „aby ziarno zasiane na tym uniwersytecie, stało się wielkim drzewem, gdzie będą mogły kiełkować i dojrzeć wszelkie owoce prawdy, mądrości, braterstwa i jedności”.